

شنبه ۲۰ برج حوت ۱۳۰۱

۲۲ رجب المرجب ۱۳۴۱ (۱۱) مارس ۱۹۳۳

صاحب امتیاز و مدیر مسئول: داور نماینده دارالشورای ملی

قیمت آه... اوقات

صفحه اول	نظری	۳	ایران
صفحه دوم و سوم	"	"	"
صفحه چهارم	"	"	"

محل اداره: طهران خیابان علاء الدوله

مرد آزاد

این روزنامه بدون تقاضای کتبی برای کسی ارسال نمیشود

وجه اشتراک:

داخه	سالانه	ششماهه
خارجه	۱۰۰ تومن	۵۵ تومن
	به علاوه اجرت پست	

قیمت تک شماره نایک ماه ۱۰۰ شاهی است

یادداشت یومیه

۱۹ حوت

اعصاب وطنی در ژاپون بیشتر نتیجه کوشش معلمین بیست و هفت هزار مدرسه ابتدائی آن مملکت است و همان او قاتی که روشن فکرای ژاپونی در پای نخت ها - کارخانه ها و قورخانه های اروپا - با منتهای فرو نئی و املق مشغول کسب معلومات بودند - معلمین بوده مات ژاپون هم چومی فهما نه ند که نجیب ترین - شجاع ترین - با ذکاوت ترین - مات دنیا است .

ل . نودو
بودجه معارف بمجلس آمد - جزء اول آن گذشت فردا قسمت مدارس مطرح میشود .

این بودجه سر سخت بود - اتانها داور! سه وزیر معارف هر کدام چندین بار - بان و رفته اند . گسیبون بودجه آن وا تکرر بآئین و الا برده در سزان صحبت ها شد - گشکس ها در گرفت - قهرها پیش آمد - برای اطراف بعضی علم سیاه بلند کردند - این خوش مزگی همه می را با آن چپ انداخت - بی تو بودجه دوچار خطر شد - بالاخره پس از چهارده ماه آمد و شد و سخت سری امروز به مجلس ملی مد . بان همه عشقی که علی الرسم - تمام سزان قور معارف دارند غیر از این بایستی انتظار داشت .

ما هم جز این منتظر بودیم - ولی . . .

از گذشته بگذریم - غرض نوشتن تاریخ نیست - مقصود صحبت از معارف است . در آن ممالکی که میدانند زندگی شوخی برنمیدارند .

باید کار کرد - جنس بیوون داد متاع گرفت .

دران تقاضی که خیال میکنند هر قدر محصولات فلاحی و صنعتی بک ملتی مرغوب تر - ارزان تر - بیشتر شد همان اندازه - آسایش - عزت استقلال آن ملت هم بیشتر از سایرین

میشود . در آن قطمانی از عالم که شاید قدرت نااطقه از شمارشان مدد نمیخواهد ولی چندین برابر تمام مالیات ایران بمصرف مر یضخانه ها و دارالمجزه ها شان میرسد در آن حدودی که لته در غزل سازی به شاطر عباس قومی مامم نمیرسند اما در توپ سازی از ما قدری پیش افتاده اند

در آن نواحی آنادلیه که عقب ازانی خرابه نشین ز تاباشیبه آن به دوار میافتد - در آن ممالک از صا بهتر آن - همچو فهمیده اند که بی سواد فلاح لایق و کارگر حسابی نخواهد شد - ملت جاهل امروز به

دره حالی میخورد و بی - دیاباه غرور و وطنیش خواهد خندید و در زود خانه اش را بمصرف برآورد .

براسی اینک ذلت کرباشان را کیرد آن ملل با فکر تک اختراعی کردند - مدرسه . در هر قریه و قصبه و شهری مدرسه باز کردند و به نام افراد مردم ار دادند - اطلاقان را بدهید تا ادمر بسازیم .

صحت از چهل و شش سال قبل است نود و هفت هزار معلم در مدارس ابتدائی ژاپون با اطفال سر و کله می زنند .

بیست و هشت سال گذشت - کشتی (می گاز) مامور حرکت شده شب است - امواج در تاریکی هیدامو میکنند .

یک نفر در اطاق خودش اکت ایساده - صاحب منصب ها دسته دسته بحضورش میرسند - هر صاحب منصبی بی صدا جواب سلامی دهد و با انگشت یک با لشی اشاره می کند - روی بالش یک خنجر می برق میزند - همین اشاره کافی است برای فهم این یک اشاره نود

و هفت هزار معلم سالها کار کرده اند - همه فهمیده اند امیر البحر چه میکند .

در جنگ بحری با روسیه باید فتح کرد یا باید مرد - رفتند - فتح شدند .

سه سال از آن شب گذشته صد و پنجاه هزار معلم و معلمه - مدیر و انضای اداری معارف باز مشغول ادمر سازی هستند - بچه ژاپونی ها کار میکنند - ادمر میشوند .

ما کی ادمر خواهیم شد ؟ داور

سیاست در خارجه

رد پیشنهاد معاهده لوزان تکررات خارجه دو روز اخیر مشهر بود که مجلس ملی آنقره اعلام کرده است که طرح معاهده لوزان قابل قبول نیست ولی در حال به دولت عثمانی اجازه داده است مذاکرات راجع به صلح و انعقب کند .

الته در خاطر دارید که اختلاف نظر بین متفقین و عثمانی فقط در سر بعضی از قضایا بود و در مسائل دیگر توافق نظر حاصل شده بود - اکنون آنقره نه فقط آن موادی را که عصمت پاشا قبول نکرده بود رد می کند بلکه آن هائی را نیز که نماینده عثمانی قبول نموده بود قابل قبول نمی داند متفقین - برای جلب موافقت عصمت پاشا - گذشت هتای بزرگ کردند .

جان که تمام این مواد از طرف عثمانی رد شده دو طریق برای متفقین در پیش است : ۱ - یا به عثمانی اخطار کنند که رد پیشنهاد معاهده بمنزله بهم زدن منار که جنگ است و بعد شروع به میخاصه کنند .

۲ - یا قرار داد متار که جنگ را ادامه داده مذاکرات را از نو آغاز کنند . چون تمام اعمال امروز از جنگ تفر دارند قطعا شق دوم صورت خواهد گرفت . مذاکرات را از سر شروع خواهند کرد - ولی آیا اجازه خواهند داد عثمانی - که در جنگ بین المللی مغلوب شده - آزاده خود را بر آن ها انجمن کند ؟

کمان نمی رود افکار عمومی ممالک اروپا این مسئله را بگذارد از طرف دیگر ولو یک طرح

جدیدی پیشنهاد شود عثمانی نمی تواند بدون موافقت روسیه آن را قبول یا رد کند - بنا بر این آنها وسيله راضی کردن عثمانی - که از خود اختیار ندارد - اینست که مسائل مختلف فیه را با روسیه صفتبه کنند زیرا روسیه عامل مؤثر صلح است روسیه در صلح ذی علاقه است نخواهد گذارد دیگران نسبت به منافع او بی اعتنائی کنند پس باید منتظر بود که مذاکرات در لوزان از نو شروع شود - ولی این مراد به درک عامل مهم عثمانی نخواهد بود بلکه روسیه در حل و تفصیه قضایا درجه اول اهمیت را خواهد داشت - وقت آن رسیده است که متفقین - و در حقیقت تمام دنیا - ذکر فهمیده اند که نمی توانند از روسیه صرف نظر کنند و در مسائل عمومی باید او را دخالت بدهند .

و اما مسئله عثمانی آن هم داخل مرحله جدیدی شده و وسيله روسیه حل و تفصیه خواهد شد - حال در این مرحله عثمانی ضرر خواهد کرد یا نفع خواهد برد - این قضیه ای است که شاید برای عالم چندان مهم نباشد ولی برای مشرق زمین و مخصوصا ایران دارای اهمیت فوق العاده است

قانون استخدام

معلمین
قبل از بیعت در ماده [۱۱] باید چند کلمه راجع به لفظ معلم - که مربوط باین ماده است - بگوئیم . در مملکت ما - به معلم کلاس اول ابتدائی و معلم کلاس ششم دارالفنون بهمه لفظ « معلم » اطلاق می شود . این ترتیب - بکمان ماحوش نیست برای هر طبقه از معلمین اسم مخصوصی باید فیکر کرد - تا از هم متمایز باشند . یکی از طرق ترویج عام و تشویق معم تفاوت گذاشتن بین معلمین درجات مختلفه مدارس است و یکی از وسایل این کار وضع اسم مخصوص برای طبقات مختلفه معلمین فرانسه - در سال سوم انقلاب کبیر - بجمال توسعه معارف افتاد . نماینده کان ملت عوض حرف - میادرت به عمل کردند . در تاریخ ۱۳ دسامبر ۱۷۹۲ مجلس ملی [کنوانسیون] قانون لاسنس و ایجاد معارف را تصویب کرد و در این قانون - برای تشویق معلمین - در حین پیشنهاد [کندرسه] اسمانی مخصوص وضع نمود .

اهمیت

نمایشن الا هم را فراموش فرمائید

اخطار
روزنامه فره وهر که سابقا روز شنبه انتشار میافت از این بعد روز ۳ شنبه منتشر می شود (فره وهر)

اثرات این اقدام یاد بود - اشخاص بسیاری بکرم معلم شدن افتادند - فن تعلیم و تربیت دارای اهمیت شد - معارف فرانسه توسعه پیدا کرده - حال چه ضرر دارد - مجلس چهارم ما هم این خدمت را در عین وضع قانون استخدام معلمین به مملکت بکنند ؟

بعقد ما - باید معلمین را بچهار طبقه تقسیم کرد و بهر طبقه اسم علیحده داد . مثلا ممکن است به معلمین مدارس ابتدائی « آموزنده » گفت و معلمین دوره اول متوسطه « آموزگار » گفته شود . معلمین دوره دوم متوسطه می شود اطلاق برد مدرس و هم شاید برای معلمین مدارس عالی پیشنهاد .

ماده [۱۱] طرح پیشنهادی برای هر طبقه از معلمین دو قریه منظور داشته ما بگوئیم که درجه اول است چرا ؟ زیرا معلم هر طبقه - نزدیکی که معلم است - مجبور است جزو همان طبقه باشد - مگر اینکه امتحانات لازمه داده شرایط ورود بشه طبقه مافوقی را حاصل کند - در این صورت فقط در درجه برای ترفیع مقام منظور داشتن ظلم می شود . معلمی که چندین سال در یک درجه باشد قهرا افسرده و پژمرده خواهد شد - باید درجات متعدد - برای او در نظر گرفت و هر سه چهار سال یک مرتبه او را ترفیع درجه - و در مقابل این ترفیع درجه اضافه حقوق - داد . از کسالت بیرون آید و دماغش یارائی تعلیم داشته باشد - بنظر ما باید پنج درجه برای معلمین هر طبقه پیش بینی کرد :

درجه پنجم - درجه چهارم - درجه سوم - درجه دوم - درجه اول هر کس داخل خدمت معلمی شد در درجه پنجم قرار خواهد گرفت سپس بر حسب سابقه خدمت لیاقت خالی شدن جا بدرجات بالاتر نایل خواهد شد . برای اینکه از هر درجه بدرجه ما فوق ارتقا جویند - باید لا اقل سه سال در درجه مادون خدمت کنند - ولی پیش از پنجمال - نمیتوان در یک درجه ماند . معلمینی که پنجمال در یک درجه ماندند قانونا بدرجه مافوق ترفیع پیدا میکنند . ارتقاء که بیک درجه سه سال خدمت کرده اند مربوط بارتقا و لیاقت و خالی

بشارت الیه اخطار نموده اند که اگر اجازه پرداخت عیدی را از دولت نگیرند اجزا بکلی تعطیل و باب مذاکرات را با امره ممدود خواهند نمود

انتخابات وزارت مالیه
آقایان ذیل از طرف وزارت مالیه انتخاب و احکام رسمی آنها صادر شد
آقای کمال الوزاره سمت مفتش وزارت مالیه - آقای میرزا محسن خان کرانامیه به ریاست مالیه یزد - صدیق الدوله ریاست مالیه گلپایگان - منصوب گردید

حقوق برج حوت اجزاء وزارت مالیه روز گذشته پرداخته شد و مقرر گردید که با اجزاء جزء از محل جرایم معادل نصف حقوق ماهانه آن ها برسم عیدی نادیده گردد

از طرف وزارت مالیه به آقایان نمایندگان آذربایجان اطلاع داده شد که امروز دو ساعت قبل از ظهر با مترو جنتی رئیس مالیه آذربایجان ملاقات نموده و اطلاعات لازمه را ایشان بدهند

بقرار اطلاع واصله میا که مدیر روز نامه خنده سخت نداشته و میا که راجع بدیکری بوده است پرداخت مطالبات و حقوق روز گذشته میا که ده هزار تومان از بابت حقوق عقب افتاده اداره نظمی از طرف رئیس کل مالیه پرداخته شد

از طرف وزارت مالیه پرداخته شد و حقوق برج حوت آن اداره هم در طرف همین هفته پرداخته خواهد شد
مهاجرین روسیه
از قرار اطلاعاتی که از سفارت کبرای ایران در مسکو بدست رسیده است کویست و پیمان خانوار از اتباع روس موسوم به خستیدی ها که عیدی قبل پنجاه ایران مهاجرت نموده اند سابقه شرارتی در روسیه ندارند فقط بواسطه فقر و پریشانی در موقعی که روسیه دچار مجاعة بوده است ایران مهاجرت نموده اند که در آن جا مشغول زراعت و رعیتی بودند

نقشای پرداخت حقوق از طرف وزارت داخله بوزارت مالیه نوشته شد که با اداره مالیه فارس موکدا امر نمایند حقوق معوقه امیه فارس را پرداخت نمایند

راجح به انتخابات تقنینیه از طرف ریاست وزراء بوزارت داخله امر شد که برای انجام امر انتخابات اقدامات مقدماتی خود را به فوریت انجام نمایند

از طرف وزارت داخله مشغول تهیه طبع نمره برای مرکز و ولایات می باشند
مجا که
آقا میرزا علی خان سهیلی مدیر روزنامه امروز این چون دوا سازها را مهم ساخته بود باینکه دو ابد درست می کنند دوا سازها اقامه دعوی کرده بودند لذا پس از تحقیقات مقدماتی يك ساعت و نیم بنویس شده ۲۱ شهر رجب محکمه جنائی عمومی با حضور هیئت منصفه و آقای معین الاسلام نماینده پارک استیناف و وکیل دوا

سازها تشکیل و شروع به محاکمه شد پس از قرائت ادعا نامه مدعی عمومی از طرف محکمه خطاب بمدعی علیه شد که اعتراض بجرم خویش دارید یا خبرت مدعی علیه بعنوان ذمیدن فرمان همایونی برای رسمیت قضاء ایراد بر صلاحیت محکمه نمود

محکمه به جواب مدعی علیه را خارج از موضوع دانسته و تکلیف نمود جواب از دعوی بگویند مدعی علیه مجددا در تعقیب اظهارات اولیه خود می خواست

صلاحیت بقدر محکمه معنی دستور داد نه نویس - محکمه خطاب به نماینده مدعی عمومی استیناف نمود که دعوی خود را مطرح نمایند نماینده مدعی عمومی جواب داد مدعی عمومی استیناف برای مندرجات در شماره ۱۷ و ۳۸ نامه امروز ایران که متداولت ادا کرده

آن بعهده مدعی علیه است مندرجات دو شماره مزبور بر علیه جماعتی از دوا سازان است که میرزا علی خان دانشمندان ۳۴ و ۳۷ قانون مطبوعات دانسته و مستوجب محاکمه در محکمه جنائی نیز می داند و از پیشگاه عالیه حاکمه نقضای عطف توجه و میا که معزی الیه و حکم نهائی را می نماید

محکمه بمدعی خصوص - دعوی خود ثان را اقامه کند
راجح - لایحه نوشته شده تقدیم می شود
محکمه بمدعی علیه - چون مدعی خصوص اظهارات خود را کتباً بمحکمه داده لازم است شما هم در دفتر محکمه مراجعه نموده و در جلسه آئین دفاعیات لازمه را بنمایند تقنینی جلسه شد برای چهار شنبه ۲۵ شهر رجب ساعت قبل از ظهر

اخرا و احلم

از قرار اطلاعاتی که لنگرکرافت وزارت داخله رسیده است اشرار بلوچ با طرفه بیرجند حمله کرده متجاوز از شصت نفر شتر را که بعضی از آنها بامال التجاره بوده است بسرقت برده اند

از طرف دولت بایالت کرمان دستور العمل داده شد که بوسیله اداره امنیه سارقین را تعقیب و شترها را اخذ و بصاحبانش مسترد دارند

نقشای نوب
شاه السطان حکمران بهبهان و کهکویه از دولت تقاضا کرده است که اداره قشونی فارس امر نمایند بیک عراد نوب بالوازم آن بحکومت تحویل نمایند که در مواقع رسمی شلک کنند

رفع مناقشه مالک و مستاجر
از قراری که حکومت همدان زاپرت میدهد پس از چندین جلسه کمسیون مذاکرات بین مالکین و مستاجرین خانه یافته و قرار دادی نوشته شد که مالکین فعلا از اضافه مال الاجاره صرف نظر نمایند

اطلاعات مفیده

مخارج معارف فرانسه از جهت اداره و مدارس در هفت سال اخیر از قرار ذیل است

شنبه	۱۹۱۵
۳۵۸.۲۹۴	۱۹۱۶
۳۶۷.۴۲۱	۱۹۱۷
۴۱۹.۲۵۵	۱۹۱۸
۵۳۷.۹۴۸	۱۹۱۹
۵۶۲.۷۸۶	۱۹۲۰
۹۹۴.۳۳۵	۱۹۲۱
۱.۰۰۱.۳۰۲	

اخبار خارجه

ناحیه روهر
[رئاد مک نبل] در طی جوابی که راجع باشغال اراضی بین [منیز] و [کو بلنز و بلهای] [کو بلنز] و [کولونی] توسط بلژیک ها و فرانسوی ها میداد چنین اظهار داشت که بموجب هیچیک از مقررات معاهده صلح و رسای یا قرار داد اراضی زن نامور عالی رن حق ندارد ادعای حق قبضات بر اراضی اشغالیه بنماید توجه دولت فرانسه باین مسئله جلب شده است [ر]

لنگرکراف واصل از دوسلدرف چنین متهر است که قراول های فرانسوی بر روی آلمان هایی که میخواستند خط آهن را در [وستر هاند] قطع نمایند شلیک کرده یک نفر را مقتول و دو نفر را مجروح کردند [ر]

پاریس - در جواب اعتراض دولت آلمان راجع باشغال نواحی مایهیم (و کارلروه و کارلخا نجات دارمستاد) و در ضمن اشاره بقضاکاری های آلمان بطور نیم رسمی چنین اشتهار شده است که آلمان تا حال شش ملبازد مارک طلا پرداخته و از این مبلغ دو ملبازد بیشتر فرانسه داده نه شده و این مبلغ معادل مخارج اشغال اراضی آلمان و وعده هائیکه از طرف آلمان ها در کنفرانس (آسپا) داده شده بود می باشد
در صورتیکه در همین مدت فرانسه نود و پنج ملبازد فرانک خرج کرده است و بمصرف اراضی مغربیه رسیده است [ر]

دیروز در مجلس مقبولان پیشنهاد لیدر های کارگران مطرح شد راجع باینکه از مجالس فرانسه و بلژیک دعوت شود هر يك کمیته مرکب از نمایندگان کلیه احزاب تعیین نمایند تا با کمیته که از طرف مجلس مقبولان آنکلیس انتخاب می شود جلسه تشکیل داده و راجع به اشغال اراضی روهر (و حفظ مالیات و مسئله غرامات اعطالی نظر بعمل آورند

بنارالا چنین اظهار داشت در صورتیکه مداخله از طرف دولت بعمل آید فرانسوی ها آن را اقدام خصمانه تصور خواهند نمود و نتیجه استدلال اغلب باطلین این است که آزاده خود را به وسيله جنگ هم شده است بر فرانسه تحمیل نمایند [ر]

اصلا بمول - در طی نطق مفصلی که رئیس بیک در مجلس ملی آفرقه ایراد نمود پیشنهاد های متقابل را جع

صلح را از طرف دولت شرح و توضیح داد سپس سه نفر از اعضای مجلس انتقاداتی در اطراف معاهده و پیشنهاد های دولت نمودند و اظهار داشتند ما اقدامات نیمه کاره را نمیخواهیم بلکه مایلیم کلیه قضایای معوقه بطور رعایت بخشی حل شود

مصطفی کمال پاشا در طی مصاحبه چنین اظهار داشت که از موقع مراجعت نمایندگان ترک به آفرقه در نظریات دولت تقهیری حاصل نشده و پیشرفتی بسمت صلح یا جنگ بعمل نیامده است بطوری که مفهوم میشود اکثریت نمایندگان مجلس باین عقیده هستند که پیشنهاد های دولت موجب استرضای خاطر عموم را فراهم نمی آورد [ر]

اخیرا جرائد آفرقه با لحن بسیار شدیدیه نه آنها بر علیه انگلستان حتی بر علیه فرانسه هم قلم فرسائی کرده و فرانسه را بمنزله فوکر انگلیس معرفی و توصیف می کنند
روزنامه یکی کون در یکی از قمرات خود چنین می نویسد :
فرانسه مانند سابق می خواهد عثمانی را ضعیف دیند و شامات را املاک فرورمی خود بشمارد در آغاز کنفرانس لوزان ما از دروغ فرانسه اسوده خاطر شده بودیم اینک فرانسه ما را بسوی پریشانی می کشاند

فرانسه چنینیت خود را در مشرق زمین برای همیشه از دست می دهد
ما از دولت پوانکاره امتنان داریم که ما را زود هوشیار ساخت فرانسه لایق این رؤیه را که اتخاذ نموده است خواهد چشمند

همان چیزده در شماره دیگرش می نکارد :
فرانسه از اول تا آخر عثمانی را فریب می دهد ما هر وقت وعده های فراترکن بو تون را که از طرف دولت فرانسه بهمانانی داده بود بیاد می آوریم سرخ می شویم این حقیقت روشن یعنی نقض وعده هائیکه فرانسه داده بود همیشه در مقابل ما ایستاده است انگلستان نیز بر علیه

بورس لندن

قیمت اصلی	قیمت جاخبره
پنس	شلینگ
۱۰	۶
۱۰	۱۰
۵	۳
۱۵	۴

بورس طهران	بورس پاریس
خرید	فروش
لندن مکتوبی ۵۰-۹۰	لندن ۷۷-۶۳
لنگرکراف ۵۱-۵۵	نورک ۱۶-۱۵۲۵
پاریس ۶۷-	آلمان ۰-۰۸۵
سوئیس ۲۱۰-	اسپانی ۲۵۶-۵۰
نورک ۱۰-۷۵	سوئیس ۳۰۸-۲۵
روینه بمبئی ۳۴۹	آفرقه لندن ۳۱ ۱۵/۱۶

مطبعة بو سفور

حیات و موجودیت عثمانی مستقل اقدام میکنند مبارزه این دو قوه متباین تا موقعی ادامه خواهد داشت که یکی از طرفین متکوب و منهدم گردد
فرانسه تا آخرین درجه پستی ازل کرده اینک نادیه پانزده میلیون لیره را از ما مطالبه می کند
کنفرانس لوزان ما را در مقابل تهدید جنگ جدیدی گذارد (پ ۰ م)

هفت نفر از نمایندگان مجلس کبیر ملی عثمانی و من جمله وکیل کردستان بر علیه بعضی تریقیانکه در کنفرانس لوزان بعمل آمده و وزیر خارجه انگلستان در یکی از جلسات رسمی کنفرانس اظهار داشته بود که وکلای نوبتی مجلس ملی وکلای تعینی و جاهلی می باشند پروتست و اعتراض نمودند و وکلای ملی این قضیه را نوهنی بمجلس دانسته و توسط مجلس کبیر ملی عثمانی این نوهن را بصورت لرد کرزن پر تاب نموده و تمام دنیا را در این باب آگاه و مستحضری دارند (ب ۰ م)

لنگرکراف واصل از آفرقه چنین حای است که مجلس ملی تصمیم نموده است که طرح معاهده لوزان قابل قبول نمیشد و مخالف با تعهد نامه ملت ترک میباشد و بهمین مناسبت در صورتیکه متفقین بخواهند اصراری در قبولی معاهده لفظ و معنا نمایند دولت ترک هر گونه متولی را از خود سلب می نماید

اکثریت نمایندگان بدولت اجازه داده اند که مذاکرات صلح را با طرف مقابل مشروط باینکه قبضه موصل پس از مدت معینی حل و فصل شود و مسائل مالیه و اقتصادی و اداری بایستی با بیاطیت اصول استقلال ملی حل شود و اراضی اشغال شده فوراً پس از امضای معاهده صلح نخبه شود [ر]